

Dosarul nr. 2r-542/23
2-11156185-01-2r-30112023

Prima instanță: Judecătoria Economică de Circumscripție (jud. A. Rotari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. D.Manole, N. Traciuc, G. Zubati)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Pahopol, A. Malii, R. Pulbere)

DECIZIE

27 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Trifex Impex” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Seksimp Group” SRL cu privire la rezilierea actului juridic, precum și repararea prejudiciului,

împotriva încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, la examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2011 SRL „Trifex Impex” s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Seksimp Group” SRL cu privire la rezilierea actului juridic, precum și repararea prejudiciului (f. d. 3, vol. I).

Prin hotărârea din 18 aprilie 2011 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Trifex Impex”, s-a reziliat contractul complex cu elemente de locațiune și arendă din 18 iunie 2010 încheiat între ÎCS „Seksimp Group” și SRL „Trifex Impex” și s-a încasat din contul ÎCS „Seksimp Group” SRL în beneficiul SRL „Trifex Impex” suma de 1 219 000 de lei cu titlu de prejudiciu și 36 770 de lei cu titlul de cheltuieli de judecată (f. d. 39, 40-44, vol. I).

Prin decizia din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost respins ca neîntemeiat apelul declarat ÎCS „Seksimp Group” SRL și menținută hotărârea din 18 aprilie 2011 a Judecătoriei Economice de Circumscripție (f. d. 92, 93-99, vol. I).

Prin decizia din 11 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de ÎCS „Seksimp Group” SRL împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat ca fiind inadmisibil (f. d. 161-165, vol. I).

La 04 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Agentul guvernamental, Obadă Dumitru, în temeiul art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 1-5, vol. II).

Prin încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de Agentul guvernamental Obadă Dumitru cu privire la revizuirea deciziei 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău, casată decizia din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău. Cauza civilă a fost reținută în procedura Curții de Apel Chișinău pentru reexaminarea cererii de apel (f. d. 160, 161-166, vol. II).

La 01 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, și la 06 noiembrie, prin intermediul oficiului poștal, Agentul guvernamental Obadă Dumitru a înaintat în instanța de apel cerere cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare, pe marginea cererii de revizuire depusă de către Agentul guvernamental Obadă Dumitru, împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 171-173-verso, 181-184, 192, vol. II).

În motivarea cererii privind emiterea unei încheieri suplimentare, a indicat că, prin încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a admisă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental, casată decizia din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău. Cauza civilă a fost reținută în procedura Curții de Apel Chișinău pentru reexaminarea cererii de apel.

Prin urmare, Agentul guvernamental a observat că, deși în calitate de instanță de apel în prezenta speță - Curtea de Apel Chișinău a admis cerințele indicate în cererea de revizuire a Agentului guvernamental din 4 aprilie 2023, instanța s-a abținut să recunoască expres încălcarea drepturilor companiei reclamante și să acorde, în beneficiul companiei reclamante, despăgubiri pentru remedierea încălcării constatate a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

A menționat că, necesitatea pronunțării unei încheieri suplimentare este determinată de faptul că instanța de apel a omis să recunoască în mod expres încălcarea drepturilor companiei reclamante garantate de Convenție, deși a decis să admită cererea de revizuire a Agentului guvernamental și să caseze decizia sa anterioară precum și să acorde companiei reclamante o sumă cu titlu de satisfacție echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție, într-un quantum proporțional cu cel acordat de către Curte în jurisprudența sa în calitate de despăgubire pentru orice tip de

prejudiciu moral și/sau material, inclusiv în calitate de costuri și cheltuieli de judecată, solicitat în mod expres în cererea de revizuire menționată.

Prin urmare, a indicat că nu este clar nici din ce motiv nu a fost recunoscută în mod expres încălcarea drepturilor companiei reclamante garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, ceea ce reprezintă un aspect esențial pentru eventuala pierdere a statutului de victimă a companiei reclamante.

A reiterat că, pentru ca un reclamant să-și piardă statutul de victimă a unei încălcări a Convenției, autoritățile naționale, inclusiv instanțele de judecată, ale unui stat reclamat trebuie să recunoască încălcarea și să repare dreptul încălcat, e.g., prin acordarea unei despăgubiri adecvate și suficiente, în cazul în care solicitarea expresă a Agentului guvernamental va fi respinsă, este judicioasă și o explicare a acestei soluții din partea instanței de revizuire.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, la examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 193-196, vol. II).

La 24 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând: admiterea recursului, casarea încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de pronunțare a unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental (f. d. 199-202, vol. II).

În motivarea recursului, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a reiterat temeiurile cuprinse în cererea de revizuire și în cererea cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare.

Suplimentar, a invocat că deși Curtea de Apel Chișinău a admis cerințele indicate în cererea de revizuire a Agentului guvernamental din 04 aprilie 2023, s-a abținut să recunoască expres încălcarea drepturilor companiei reclamante pentru remedierea încălcării Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

A indicat că, ar fi necesară mențiunea că orice tentativă din partea instanțelor naționale de a pasa această responsabilitate Agentului guvernamental poate fi tratată drept un refuz de a finaliza procedura de soluționare amiabilă a cauzei, care, de altfel, a ajuns să fie comunicată Guvernului din cauza pretinsului eșec al instanțelor naționale de judecată de a aplica în mod coerent și consecvent legislația națională în limitele standardelor impuse de Convenție. Un asemenea exercițiu din partea instanțelor superioare naționale poate determina Curtea să adopte o hotărârea în procedura contencioasă și să constate că reclamantii nu și-au pierdut statutul de victimă a încălcării Convenției, din cauza eșecului Curții de Apel Chișinău de a le acorda despăgubiri pentru

încălcările constatate, printr-o încheiere executorie (a se vedea, e.g., Prutean vs Republica Moldova, nr.5707/15, §§ 19-21, 28 septembrie 2021).

Agentul guvernamental al Republicii Moldova a considerat judicioasă acordarea sumei în cuantum de 3 600 de euro în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral în prezenta cauză.

La 30 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa SRL „Trifex Impex” și ÎCS „Seksimp Group” SRL copia recursului declarat de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, pentru cunoștință, explicându-le dreptul de a depune referință, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus refefință (f. d. 209, vol. II).

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților, la 16 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 197-198, vol. II).

Astfel, se constată că Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, în termenul legal.

Studiind materialele dosarului Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 04 aprilie 2023, Agentul guvernamental, Dumitru Obadă, a depus cererea de revizuire împotriva deciziei 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

De asemenea s-a constatat că Agentul Guvernamental al Republicii Moldova a indicat drept temei al declarării revizuirii prevederile art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă și art. 11 din Legea cu privire la Agentul guvernamental al Republicii Moldova nr.15 din 30 iulie 2015.

Prin încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de Agentul guvernamental Obadă Dumitru cu privire la revizuirea deciziei 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău, casată decizia din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău. Cauza civilă a fost reținută în procedura Curții de Apel Chișinău pentru reexaminarea cererii de apel.

Ulterior la 01 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Agentul guvernamental Obadă Dumitru a înaintat în instanța de apel cerere cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare, pe marginea cererii de revizuire depusă de către Agentul guvernamental Obadă Dumitru, împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, la examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că aceasta prematur a ajuns la concluzia de respingere a cererii cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că înaintând cererea de revizuire împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău, Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă a formulat următoarele solicitări: 1) admiterea cererii de revizuire, 2) recunoașterea expresă a încălcării drepturilor companiei reclamante garantate de Articolul 6 § 1 și Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, 3) în scopul remedierii încălcării Articolul 6 § 1 și Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău și rejudecarea apelului declarat de către ÎCS „Seksimp Group” SRL împotriva hotărârii din 18 aprilie 2011 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, 4) acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul companiei reclamante, pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție, inclusiv costuri și cheltuieli, precum și acordarea eventualului prejudiciu material solicitat de către compania reclamantă (f. d. 5, vol. II).

Cu toate acestea din dispozitivul încheierii din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău rezultă că s-a admis cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental, s-a casat decizia din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău și s-a reținut cauza în procedura Curții de Apel Chișinău pentru reexaminarea cererii de apel.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău s-a abținut să se expună asupra solicitărilor revizuentului în partea ce ține de recunoașterea expresă a încălcării drepturilor companiei reclamante garantate de Articolul 6 § 1 și Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție precum și acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul companiei reclamante, pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție, inclusiv costuri și cheltuieli, precum și acordarea eventualului prejudiciu material solicitat de către compania reclamantă.

Or, Curtea de Apel Chișinău fiind investită cu examinarea cererii de revizuire urma să supună aprecierii totalitatea pretențiilor invocate de către revizuent și să determine corect obiectul cererii de revizuire.

În scopul înlăturării acestor omisiuni, la 01 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Agentul guvernamental Obadă Dumitru a înaintat în instanța de apel cerere cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare, pe marginea cererii de revizuire depusă de către Agentul guvernamental Obadă Dumitru, împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, la examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

În lumina acestor împrejurări, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în mod pripit a conchis asupra lipsei temeiurilor de emitere a unei încheieri suplimentare, din moment ce art. 250 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prevede expres că instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă nu s-a pronunțat asupra unei pretenții formulate de către părți sau de către intervenientul principal.

Coroborând circumstanțele ce preced, instanța de recurs conchide temeinicia recursului declarat de Agentul guvernamental al Republicii Moldova împotriva încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, deoarece soluția instanței de revizuire este bazată pe neexaminarea tuturor pretențiilor.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea cererii cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, la examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă.

Se casează integral încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Trifex Impex” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Seksimp Group” SRL cu privire la rezilierea actului juridic, precum și repararea prejudiciului, pentru examinarea cererii cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, la examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă împotriva deciziei din 03 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni